

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

PREDMET MAFALANI protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 38765/16)

PRESUDA

STRASBOURG

26. rujna 2023.

Ova presuda je konačna, no može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Mafalani protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući u odboru u sastavu:

Pauliine Koskelo, *predsjednica*,

Lorraine Schembri Orland,

Davor Derenčinović, *suci*,

i Dorothee von Arnim, *zamjenica tajnika Odjela*,

uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 38765/16) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Amir Mafalani, rođen 1982. godine i zatvoren u Lepoglavi („podnositelj zahtjeva”) i kojeg je zastupala gđa L. Horvat, odvjetnica iz Zagreba, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 17. lipnja 2016.

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o prigovorima o pristupu sudu i pravu vlasništva, a da se ostatak zahtjeva odbaci kao nedopušten,

očitovanja stranaka,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost održanog 5. rujna 2023.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena na navedeni datum:

PREDMET SPORA

1. Zahtjev se odnosi na prigovor podnositelja zahtjeva da su troškovi parničnog postupka koji su mu nastali i oni koje mu je naloženo platiti državi bili veći od naknade koja mu je dosuđena za ozljede koje je pretrpio dok se prevozio u policijskom kombiju.

2. Konkretno, dana 9. travnja 2010. podnositelj zahtjeva, zatvorenik, ozlijeđen je kada je vozač policijskog kombija u kojem se prevozio iznenada morao zakočiti.

3. Dana 9. veljače 2012. podnositelj je podnio zahtjev za mirno rješenje spora pred Državnim odvjetništvom tražeći od države da mu isplati naknadu štete za te ozljede. Potraživao je ukupno 35.000,00 hrvatskih kuna (HRK, odnosno, 4.645,00 eura (EUR)) na ime naknade nematerijalne štete, zajedno s dospjelim zakonskim zateznim kamatama. Dana 29. ožujka 2012. njegov je zahtjev odbijen.

4. Dana 7. svibnja 2012. podnositelj zahtjeva podnio je pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu tužbu protiv države tražeći iznos od 18.000,00 kuna (2.389,00 eura) na ime naknade, zajedno s obračunanim zakonskim zateznim kamatama. Konkretno, potraživao je 5.000,00 kuna zbog pretrpljenog straha, 3.000,00 kuna zbog fizičkih bolova i 10.000,00 kuna zbog povrede dostojanstva.

5. Nakon što je sud pribavio mišljenje medicinskog vještaka, dana 17. prosinca 2012. podnositelj je umanjio svoj tužbeni zahtjev te je potraživao 7.500,00 kuna (995,00 eura), od čega 500,00 kuna zbog pretrpljenog straha, 1.000,00 kuna zbog fizičkih bolova i 6.000,00 kuna zbog povrede dostojanstva.

6. Presudom od 27. studenoga 2013. Općinski sud djelomično je presudio u korist podnositelja zahtjeva. Dosudio mu je 1.220,00 kuna (162,00 eura), od čega je 430,00 kuna dosuđeno zbog pretrpljenog straha, a 790,00 zbog fizičkih bolova, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama. Taj sud je odbio preostali dio njegova zahtjeva u iznosu od 6.280,00 kuna (833,00 eura), koji se najvećim dijelom odnosio na naknadu za povredu njegova dostojanstva.

7. Kada je riječ o troškovima postupka, Općinski sud presudio je da je podnositelj uspio samo sa 16,27 % svojeg tužbenog zahtjeva, a država s 83,73 %. Uzimajući u obzir sve promjene vrijednosti predmeta spora (vidi stavke 3. – 5. ove presude), sud je podnositeljeve troškove (koji se sastoje od naknade za pravno zastupanje po odvjetniku i troškova vještačenja) procijenio na iznos od 2.899,52 kune, a troškove države (koji se sastoje isključivo od naknade za zastupanje države od strane Državnog odvjetništva) na 3.781,23 kune. Zatim je sud prebilo troškove stranaka i podnositelju zahtjeva naložio da državi plati 881,71 kunu (117,00 eura).

8. Podnositelj zahtjeva podnio je žalbu tvrdeći da je bilo nerealno očekivati od njega da odredi točan iznos svojeg zahtjeva za naknadu već na početku i da ga ne mijenja tijekom postupka. Pozvao se i na presudu Suda u predmetu *Klauz protiv Hrvatske*, br. 28963/10, 18. srpnja 2013.

9. Dana 24. kolovoza 2015. Županijski sud u Slavonskom Brodu odbio je njegovu žalbu i potvrdio prvostupanjsku presudu, koja je time postala pravomoćna.

10. Dana 30. prosinca 2016. država je podnositelju zahtjeva isplatila ukupan iznos od 676,19 kuna (90,00 eura) na ime duga po presudi. Taj iznos sastojao se od glavnice u iznosu od 338,29 kuna (1.220,00 kuna na ime dosuđene naknade umanjeno za iznos od 881,71 kunu koji je podnositelju naloženo platiti državi na ime troškova) i dospjelih zakonskih zateznih kamata u iznosu od 337,90 kuna.

11. Dana 11. veljače 2016. Ustavni sud proglasio je podnositeljevu naknadnu ustavnu tužbu nedopuštenom utvrdivši da u njoj nije otvoreno nikakvo ustavnopravno pitanje, a 19. veljače 2016. obavijestio je njegova punomoćnika o svojem rješenju.

12. Podnositelj zahtjeva pred Sudom je prigovorio, na temelju članka 6. stavka 1. Konvencije i članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, da je iznos troškova postupka koji mu je naloženo platiti zajedno s troškovima koji su i njemu nastali bio veći od naknade koja mu je dosuđena.

OCJENA SUDA

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

A. Dopuštenost

13. Vlada je ustvrdila da podnositelj zahtjeva nije iscrpio domaća pravna sredstva jer od nadležnih tijela nije zatražio otpis ili djelomičan otpis troškova postupka koje mu je naloženo platiti državi niti je zatražio obročnu otplatu tih troškova.

14. Sud ponavlja da, ako je domaćim zakonodavstvom predviđeno nekoliko usporednih pravnih sredstava u različitim područjima prava, podnositelj zahtjeva koji nastoji ishoditi zadovoljštinu zbog navodne povrede Konvencije putem jednog od tih sredstava nije nužno dužan upotrijebiti druga pravna sredstva koja u biti imaju isti cilj (vidi, primjerice, *Zustović protiv Hrvatske*, br. 27903/15, stavak 77., 22. travnja 2021.).

15. U tom pogledu Sud primjećuje da je podnositelj podnio žalbu i ustavnu tužbu protiv odluke o troškovima (vidi stavke 7.–8. i 11. ove presude). Vlada nije tvrdila da su ta pravna sredstva nedjelotvorna. Stoga podnositelj zahtjeva nije bio dužan iskoristiti još jedan put potencijalne pravne zaštite pribjegavanjem pravnim sredstvima na koje se pozvala Vlada (vidi stavak 13. ove presude), čak i pod pretpostavkom da su djelotvorna. Stoga se prigovor Vlade o neiscrpljivanju domaćih pravnih sredstava mora odbaciti.

16. Sud dalje primjećuje da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije niti je nedopušten po bilo kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglasiti dopuštenim.

B. Osnovanost

17. Sud ponavlja da nerazumni troškovi postupka mogu otvoriti pitanje na temelju Konvencije ponajprije u slučajevima kada stranka, barem djelomično, uspije s osnovama tužbenog zahtjeva, ali ne s cijelim iznosom. Upravo u tim slučajevima vrlo visoki troškovi postupka mogu „pojести” veliki dio financijske naknade dosuđene stranci u predmetu ili čak cjelokupnu naknadu. Ako ne postoje važni razlozi koji bi opravdali takav ishod, takva situacija čini parnicu bespredmetnom i čini pravo te stranke na sud tek teoretskim i iluzornim (vidi *Čolić protiv Hrvatske*, br. 49083/18, stavak 46., 18. studenoga 2021. i ondje navedene predmete).

18. Sud je već utvrdio povredu članka 6. stavka 1. Konvencije u predmetima u kojima su otvorena slična pitanja kao u ovom predmetu (vidi gore navedeni predmet *Klauz*, stavci 42. – 97., i gore navedeni predmet *Čolić*, stavci 25. – 60.). Nakon ispitivanja svih dokumenata koji su mu dostavljeni Sud ne nalazi nikakvu činjenicu ili tvrdnju koja bi ga mogla uvjeriti da donese drukčiji zaključak o osnovanosti ovog zahtjeva.

19. Konkretno, troškovi koje je podnositelju zahtjeva naloženo platiti državi iznosili su 72 % njegove dosuđene naknade (slično gore navedenom predmetu *Klauz*, stavak 91., u kojem su iznosili 79 %). Štoviše, učinak oduzimanja podnositeljevih vlastitih troškova (vidi stavak 7. ove presude) od iznosa koji je na kraju dobio (vidi stavke 7. i 10. ove presude) značio je da je „izgubio” cijelu dosuđenu naknadu i zapravo nije dobio ništa (vidi gore navedeni predmet *Klauz*, stavak 92., vidi i gore navedeni predmet *Čolić*, stavak 51.).

20. Ponašanje podnositelja u dotičnom postupku ne može opravdati takav ishod. Konkretno, prema domaćem pravu u relevantno vrijeme od tužitelja se zahtijevalo da naznače vrijednost predmeta spora prilikom podnošenja tužbenog zahtjeva i, u načelu, nisu ga mogli naknadno povećati bez pristanka tuženika (vidi gore navedeni predmet *Čolić*, stavak 54.). U tim okolnostima, i s obzirom da je nematerijalnu štetu po njezinoj prirodi teško procijeniti, podnositelju se ne može predbaciti što je prvotno postavio zahtjev za naknadu štete u većem iznosu i smanjio ga nakon što je pribavljeno mišljenje vještaka (vidi stavke 3. – 5. ove presude). Državi kao tuženici, koju zastupa Državno odvjetništvo, nisu nastali nikakvi dodatni troškovi zbog tih promjena (vidi gore navedeni predmet *Klauz*, stavak 95., i usporedi s gore navedenim predmetom *Čolić*, stavak 56.).

21. Kada je riječ o tvrdnji Vlade da, za razliku od situacije u predmetu *Klauz*, podnositelj zahtjeva u ovom predmetu nije uspio s jednom od osnova svoje tužbe (naknada za navodnu povredu dostojanstva), Sud primjećuje da to ne mijenja činjenicu da je ipak uspio dokazati da se protupravan čin dogodio, kao i njegovu uzročno-posljedičnu vezu sa štetom koju je pretrpio (usporedi gore navedeni predmet *Čolić*, stavci 49. i 58.).

22. Stoga je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije.

II. NAVODNA POVREDA ČLANKA 1. PROTOKOLA BR. 1 UZ KONVENCIJU

23. Podnositelj zahtjeva prigovorio je i zbog prekomjernih troškova postupka na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

24. Uzimajući u obzir svoju dobro utvrđenu sudsku praksu o toj temi (vidi gore navedeni predmet *Klauz*, stavci 104. – 110., i gore navedeni predmet *Čolić*, stavci 61. – 70.) i razloge zbog kojih je utvrdio povredu članka 6. stavka 1. u ovom predmetu (vidi stavke 13 – 22 ove presude), Sud utvrđuje da je i ovaj prigovor dopušten i da ukazuje na postojanje povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju.

PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

25. Podnositelj zahtjeva potraživao je iznos od 881,71 kunu (117,00 eura) koji odgovara troškovima koje mu je naloženo platiti državi (vidi stavak 7 ove presude). Potraživao je i 6.000,00 eura na ime naknade nematerijalne štete, 19.577,50 kuna (2.598,00 eura) na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima i 25.000,00 (3.318,00 eura) na ime troškova i izdataka nastalih pred Sudom.

26. Vlada je osporila ta potraživanja.

27. Kada je riječ o naknadi materijalne štete, Sud podnositelju zahtjeva dosuđuje iznos od 117,00 eura, odnosno potraživani iznos, uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati. Dosuđuje mu i 2.500,00 eura na ime naknade nematerijalne štete, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati.

28. Uzimajući u obzir dokumente koje posjeduje, Sud smatra razumnim dosuditi iznos od 1.540,00 eura koji obuhvaća troškove i izdatke u domaćem postupku i iznos od 1.660,00 eura za postupak pred Sudom, uvećane za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva.

IZ TIH RAZLOGA SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da je zahtjev dopušten;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije,
3. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju,
4. *presuđuje*
  - (a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba u roku od tri mjeseca isplatiti sljedeće iznose:
    - (i) 117,00 EUR (sto sedamnaest eura) na ime naknade materijalne štete, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati
    - (ii) 2.500,00 EUR (dvije tisuće petsto eura) na ime naknade nematerijalne štete, uvećano za sve poreze koji bi se mogli zaračunati
    - (iii) 3.200,00 EUR (tri tisuće dvjesto eura), na ime troškova i izdataka, uz sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva

PRESUDA MAFALANI protiv HRVATSKE

(b) da se od proteka prethodno navedena tri mjeseca do namirenja plaća obična kamata na navedene iznose koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda

5. odbija preostali dio zahtjeva podnositelja za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 26. rujna 2023. u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika suda.

Dorothee von Arnim
Zamjenica tajnika

Pauliine Koskelo
Predsjednica

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST/STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524